

Devina Rakuša - študent VTŠ,
gradbenik, ki žida romane

mil. kotodna 2-3

Nenadoma se pojavi med vrati in hiti proti meni.

„Dober dan,“ pozdravi plaho in mi ponudi desnico.

Vstanem izza stane, ogledane, s popisanimi listi obložene mize in sežem v njegovo majhno, mehko in nenavadno hladno roko.

„Krüger,“ se predstavi.

„Vrata so bila odprta pa sem vstopil,“ mi prijazno objasni.

„Ali ste Nemec?“

„Vojno smo izgubili pred 198. leti,“ se nasmehne.

Majhen je, ne več kot meter petinšestdeset, debelušast, oblečen v sivo-modre hlače in tesno se prilagajajoč, jopiči iste barve. V rokah drži kakor pergament zvit list papirja, zvezanega z modro pentljo.

„To sem vam prinesel,“ se nasmehne, ko opazi moj vprašujoči pogled in mi pritisne v roke zvitek papirja.

„Ne šal“ zahteva, ko vidi, da hočem razvezati pentljo in me z blede, dokliško ročico drži za zapestje.

„Ne bom, če ne smem.“

„Pozneje, ko bom odšel,“ mi obrazloži in spusti zapestje, „nimava mnogo časa. Zelo sem zaposlen.“

Nasmehne se in med mesnata ustnicama se zablestita dve vrsti brezhibnih, belih zob.

Moram ga vprašati po zobni past, ki jo uporablja.

„Preberite v miru.“ Nasmeh.

„Razumen človek ste.“ Nasmeh in rahel priklon glave z moje strani. „Odločite se, kakor se vam zdi pošteno in prav!“

Ponudi mi desnico.

„Še to,“ pravi, medtem ko se rokujeva, „lahko bi uporabil tudi drugačne, občutno manj prijetne metode, toda ne vidim razloga za nasilje, če lahko na lep način dosežem iste rezultate.“

Mi morda grozi? V mojem lastnem stanovanju? Na skrivaj počkilim na levo, kjer imam na steni pritrjeno manjšo zbirko starih a še dokaj ostrih mečev in bodal.

„Nasvidenje,“ pravi in še preden mu lahko odzdravim ga ni več. Zdi se mi, da slišim škripanje slabo naoljenih tečajev vrtnih vrat, ki ga preglasijo rop avtomobilskega motorja.

Radoveden sem.

Pentlja se razveže, ko potegnem za prosti konec traku.

Papir se sam razgrne.

Rjave črte ga dele v pet navpičnih kolon, označenih s števili 2144, 2094, 2044, 2042 in 1994. Stolpci so predeljeni z rjavimi, vodoravnimi črtami. V kvadratih je besedilo. Drobne, črne črke na rumenkastem papirju.

Zaklenem važna vrata, da bi nenajavljeni obiskovalci uporabljali zvonec ob vratih, sedem v gugalnik.

Z nogami se rahlo odrinem in kakor da bi bil v majhnem čolnu na razburkanem morju, se pomikajo stene, pohištvo, zavesa pred oknom, knjižna polica — gor... dol... gor... dol...

Uprem pogled v drobno, črne črke in berem... Rodovnik (izvleček)

ROBERT SOVÉ roj. 2008 = 2070
ARTHUR SOVÉ roj. 2030 = 2113
ALEKSANDER SOVÉ roj. 2073 = 2138
VIKTOR SOVÉ roj. 2097 = 2144

TRENUTEK V LETU 2144

Mož visoke postave in temnih las je nervozno listal po svoji beležki. Skice, na hitro zapisani podatki, datumi rojstnih dnevov in telefonske številke so prekinjale tanke modre vodoravne črte na straneh notesa.

Viktor Sové je divgnil telefonsko slušalko in počasi zavrtil številčnico.

„Halo,“ je zaslišal glas z druge strani žice.

„Poslušaj, Marija! Jaz sem.

Danes me ne bo na kosilo. Oprosti, toda delati moram.“

„Delati? Kakšno delo? Že ves teden te nisem videla. Ali ti niti enega samega prostega dneva ne dajo?“

„Pravkar sem zaključil z delom. Mislim, da stroj dela. Le še preizkusil bi ga rad. Rad bi dobro opravil delo. Edini so mi finančno priskočili na pomoč in mi tako omogočili uresničitev moje dokaj utopične ideje. Nočem jih razočarati.“

„Dobro, torej se vidiva jutri... Viktor...“

„Da.“

Viktor Sové je previdno odložil slušalko in se po rdečem tapisonu odpravil v sosednji prostor.

ISTI TRENUTEK V LETU 2094

Čakal jo je pred sedemnadstropno stavbo Filozofske fakultete.

Še pet minut in pisana množica študentov se bo vsula skozi široka, steklena vhodna vrata.

Sedel je na klopi, se nervozno presedal, položil levo nogo čez desno, pa spet desno čez levo.

Še tri minute.

Štel je avtomobile, ki so se počasi pomikali po gladkem asfaltu. Bil je lačen in na topljem pomladanskem soncu mu je postalo vroča. Toda obljubil je, da

jo bo počakal in dano besedo je le redko prelomil.

„Zdravo, Aleksander. Lepo da si me počakal,“ ga je ogovorila Valerija in kakor vselej, ko je bil v njeni bližini, je pozabil lakoto.

„Ali me pospremiš domov?“

„Seveda.“

Ali bi ostal na kosilu pri nas?“

„Rad. Le domov pokličem, da me ne bo na kosilo. Mati se grozno razburi, če zame kuha, pa me ni.“

ISTI TRENUTEK V LETU 2044

Arthur je razpolovil črva in manjšo polovico z zanesljivimi kretjami pritrtil na trnek.

„Kadar ribarim,“ je zamomljal, ko se je prepričal, da je deževnika dobro pritrtil, „me ženske le motijo.“

Nestrpne so in venomer neumno vprašujejo.“

Tako kot njegova sestra Karen.

„Zakaj ne vržeš trnka v sredino reke? Ali niso tam večje ribe?“ „Ali lahko riba požre tako velik trnek?“ „Kaj če bi vzel za vabo kruh ali koščke mesa?“

Lahko bi ji bil razložil, da je na sredini struge voda preveč deroča, da ne stoji prvič ob bregu in lovi ribe, da imajo ribe drugačno mnenje o dobrem kot ljudje in da marajo kruh z marmelado prav toliko kot sendvič s salamo in kislimi kumaricami. Saj ne bi imelo smisla, da ji vse to razlaga. Bila bi užaljena, a čez dva dni bi postavljala ista neumna vprašanja. Sicer pa je bila Karen prva punca, le k reki ga ni več smela spremljati.

„Misliš, da boš imel dober ulov?“ je vprašal Boris šepetaje, kakor da bi se bal, da bo s preglasnim govorjenjem splašil riba.

Boris je molčal.

ISTI TRENUTEK V LETU 2042

„Robert! Kako lepo, da si prišel!“ je vzkliknil Jan Stevson, vstal izza svoje pisalne mize iz temnega lesa in mu z razširjenimi rokami hitel nasproti.

„Prosil si me. In ne le enkrat,“ je resno pripomnil Robert.

„Da, da... Vsak teden, teden za tednom, sem ti pisal, te prosil, da pridi. In slednjič — prišel si. Veš, iskreno povedano, mislil sem, da te ne bo. Po vsem tistim... Saj veš, bila sva mlada... Pustiva preteklost!“

Pridi, sedil Viski ali konjak?... Konjak, seveda.“

Jan Stevson je izdatno

natočil v velike, balonaste kozarce.

Srknila sta požirek.

„Večkrat sem se vprašal, kako živíš, kaj počneš. Skrbelo me je. Ko sva se razšla, ti je šlo prekleto slabo.“

„To je bil brzkone razlog, da te je šestnajst let prav malo brigalo če sploh še živim.“

Poklical si me. Pozabil sem vse, kar je bilo — in prišel.“

„Kar je bilo bilo,“ je vzdihnil Jan in previdno postavil kozarec na mizo iz orehovine.

„Dolga leta si se ukvarjal s propagando. Bil si uspešen.“

Eden najboljših... in najboljše plačanih. Ne razumem, zakaj si nehal.“

„Dovolj sem imel. Človek ne more vse svoje življenje lagati.“

„Kako to misliš — lagati?“

„Pozabil Saj nisem pričakoval, da boš razumel.“

„Tvoje ideje so mi bile res všeč. Ne lažem. Rad sem gledal reklame izpod tvojega peresa. Vem, da ne pišeš več, toda... morda bi izjemoma...“

„Ne, ne bi,“ je odločno odkimal Robert.

„Kaj pa prodajaš?“

„Vidiš, v tem je težava. Moja dejavnost je žal še na pol ilegalna. Zato potrebujem vrhunskega strokovnjaka za propagando.“

Nekega, ki ima dobre ideje in pozna paragrafe. Skratka, prav tebe potrebujem.“

„Prodajaš ponarejene bankovce po polovični ceni? Lahko ti svetujem. Na vidno mesto obesi lepenco z napisom:

RAZPRODAJA! 50 % ZNIŽANJE CEN DENARJU.“

„Oh, ko bi bilo le to. Ne, za to poskrbi že država. Pri meni je to... Pomisli na vse tiste ženske, ki ne morejo imeti otrok.“

Ali ni žalosten takšen zakon?

In če je mož impotenten? Ali naj gre žena k sosedu in vpraša: „Oprostite, a bi imela vaša žena kaj proti, če bi midva... Veste, moj mož je impotenten, pa sem mislila, da bi morda lahko midva... Ko imam pa tako rada otroke!“ „Ali je to način?“

„Ne,“ je odkimal Robert.

„Točno! In kaj storita zakonca v tem primeru? V tem primeru prideta k meni.“

„Da nisi slučajno ravnatelj sirotišnice?“ je z neskrbitim posmehom vprašal Robert.

„Le kdo še hoče otroka iz sirotišnice! Saj se mnogo prestari. Razen tega se tam le

barabe in kriminalci. Ne, Robert, ne. Mož, žena ali pa kar oba prideta k meni, sedeta v udoben stol in izpolnita obrazec. Obkrožita spol, vpišeta zaželjeno barvo oči, barvo las, nagnjenja in podobno. Nato plačata zaenkrat, iskreno povedano, še precejšnjo vsoto denarja in čez tri, štiri tedne že lahko prideta po otroka."

„Kako?“

„Nikogar ne silim, da kupi.

Čprav so moji otroci ne ločijo v ničemer, res v ničemer, od drugih otrok. Živahni so, poredni so, veselijo in smejejo se. Z minimalnimi posegi v kromosomsko strukturo prilagodimo bodoči organizem željam staršev. Pri idealnih pogojih, ki smo jih ustvarili v laboratorijih, se razmnožujejo celice desetkrat hitreje kot v materinem telesu. Otrok po željah pomeni velik korak za človeštvo..."

„... je rekal rak in napravil naslednji, veliki korak, ne da bi opazil, da se pomika nazaj," je sarkastično pripomnil Robert.

„Nikakor. Poti nazaj ni."

Robert Sové je molčal in nepremično gledal kozarec, ki ga držal v desnici.

Stevson je srknil požirek.

„Ne vem, če ravnam pravilno," je živahno nadaljeval, „a tudi za časa prohibicije so ljudje pili alkoholne pijače. Ljudje kupujejo, zato prodajam.

Nikogar ne silim..."

„Nikoli, nikoli ne bi kupili" je z utrujenim glasom, kakor da bi ne mogel razumeti svojega sogovornika, zardil Robert.

„Saj ne, da bi moral prav ti kupiti. Vendar, pomisli! Koliko ljudi, ki si žele otroka, ne ve, da jim lahko jaz uredim njihove srčne želje, da jih lahko osrečim, dam smisel njihovem življenju.

Samo skromen oglas, seveda v skladu z zakonom, a vendar dovolj jasen. Ali zahtevam preveč? Saj si strokovnjak za te stvari!"

„Jan," je zašepetal Robert in nato izbruhnil, „ti si umazana, nizkotna, zahrbtna svinjal!"

„Robert," je Jan nemočno razširil roke, „mislil sem, da me boš razumel."

„Saj te razumem, razumem te, Jan. Žal..."

ISTI TRENUTEK V LETU 1994

„...prostor se vije v neskončnost... površina krogle, ki je neskončen dvodimenzionalen prostor, obstoje le v trodimenzionalnem

prostoru... in v kakšnem prostoru obstoje trodimenzionalni prostor... prostor se vije v neskončnost... površina krogle, ki je neskončen dvodimenzionalen prostor..."

NEKAJ RELATIVNIH TRENUTKOV KASNEJE, V ISTEM TRENUTKU LETA 2144

Viktor Sové ni takoj sedel na usnjeni stol, obdan z neskončnim številom izoliranih žic, s kovinskimi predmeti nevsakdanjih oblik in razsežnosti.

Počasi je stopil do stroja, ki je bil videti kot neskončnokrat povečan motor gramofona, se nežno dotaknil zdaj tega, zdaj onega dela. Od ničle na levo in desno stran so bila napisana praštevila od 1, 2, 3, 5, 7, 11, 13,... do 997 tako, da so bili presledki med posameznimi števili enaki.

Viktor Sové je premaknil kazalec točno na razpolovišče med števili 47 in 53 na desno, kar je pomenilo, da se bo časovni stroj, če bo vse delovalo, kot je bilo zamišljeno, pomaknil za približno petdeset let v preteklost. Utripajoča rdeča luč, ki se je prižgala, ga je s svojim neprestanim utripanjem prosila, ne, rotila, naj vendar pritisne na istobarvni gumb in pošlje stroj na petdeset let dolgo potovanje v preteklost.

Viktor Sové je za hip pomišljaj, nato pa odločno pritisnil na gumb...

ISTI TRENUTEK V LETU 2094

Aleksander Sové je stopil v telefonsko govornico, previdno zapril vrata in se globoko zamislil. „Dvaintrideset, seveda dvaintrideset," je zamomljal in zavrtel številčnico...

ISTI TRENUTEK V LETU 2044

Arthur je široko stopil, da mu na vlažni travi ne bi spodrsnilo in trdneje prijel palico, ki jo je držal nad glavo...

ISTI TRENUTEK V LETU 2042

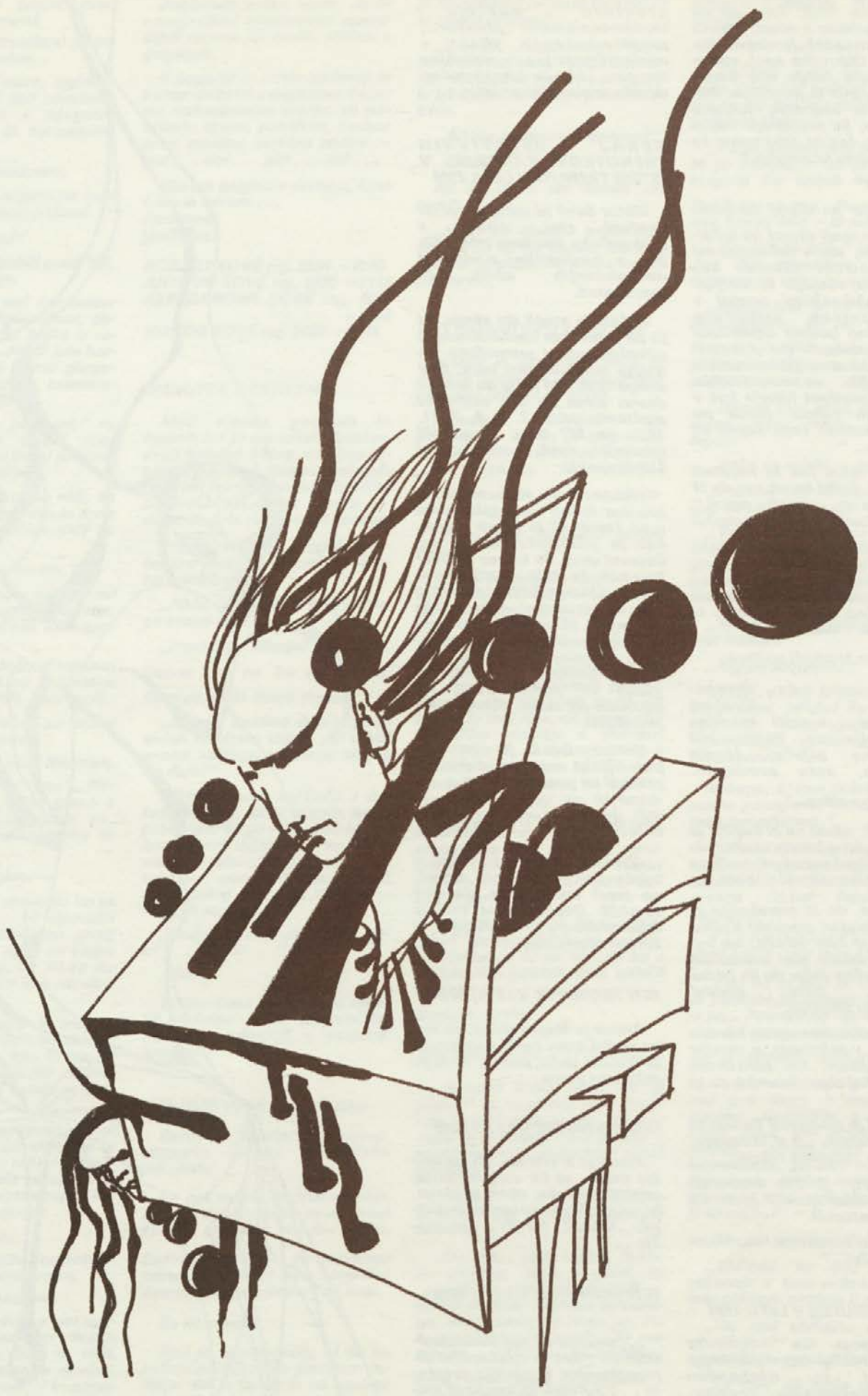
Planil je k vratom, jih na stežaj odprl, se še enkrat obrnil, zagledal temen obris postave, ki mu je hitela nasproti, in zavpil: „Nikoli!" ter jih z vso močjo...

ISTI TRENUTEK V LETU 1994

...prostor se vije v neskončnost... čas je neskončno dimenzionalna dimenzija prostora... začetek je konec in sredina obenem... začetek je sre-

dina in sredina je konec, tako kot je konec začetek... začetek in sredina sta neposredno drug ob drugem, kljub četrtini... četrtina je sredina in začetek, kakor je tudi konec... prostor se vije v neskončnost... čas je neskončno dimenzionalna dimenzija prostora...

ISTI TRENUTEK V LETU 2144

... za trenutek — bežen trenutek — se je čas ustavil... predno so stene, kakor topol, ki mu spodkopaš korenine, padale... padale... in Viktor Sové je iztegnil potne roke, da bi zaдрžal, za trenutek odvrnil pretečo nevarnost...

ISTI TRENUTEK V LETU 2094

dzzzzzzzd... ko se je številčnica vračala v izhodišče...

ISTI TRENUTEK V LETU 2044

vssssssst... je zažvižgala palica po zraku...

... trrrresk... so se zaloputnila vrata...

ISTI TRENUTEK V LETU 1994

.....

NEKAJ RELATIVNIH TRENUTKOV KASNEJE, V ISTEM TRENUTKU LETA 2144

„Mrtev je,“ je zatrdil in se vzravnal.

„Mrtev? Kako?“ je nejeverno zmajal z glavo Pierre.

„Verjetno srce,“ je hladno obrazložil zdravnik in pospravil svoje instrumente. „Natančnejši rezultati bodo znani po obdukciji, seveda če boste dovolili seciranje.“

ISTI TRENUTEK V LETU 2094

Viktor Sové je v paničnem strahu s pestmi tolkel po prozorni masi, ki je grozila, da ga bo udušila.

„Aleksander! Aleksander! Kaj ti je? Kaj je naroba s teboj?“ je slišal nežen, šepetajoč glas iz neskončne daljave.

„Marija, Marija,“ je momljaval in ves omotičen omahnil v naročje dekletu, ki je odprlo vrata telefonske govorilnice.

„Aleksander! Kaj je? Povej!“ Viktor Sové se je zagledal v zaskrbljen ženski obraz. Par velikih, kakor globoko gorsko jezero sinjih oči ga je nepremično opazovalo.

Viktor Sové je počasi odvrnil pogled. Zelenica, asfaltirane poti, telefonska govorilnica...

„Kako nenavadno okolje,“ je pomislil. „In to dekle. Brez dvoma, da sanjam. Saj ji je komaj dvajset let. Le zakaj se oklepa petdesetletnega starca?“

„Hvala ti, dekle, da si mi pomagala. Za trenutek mi je postalo slabo. Zameglilo se mi je pred očmi. Saj ni bilo prvič.“ Iztrgal se je njenim rokam, s katerimi se ga je trdno oklepala.

„Aleksander,“ je tiho rekla, „ali me ne spoznaš?“

Viktor je podzavestno odkimal z glavo.

„Ti-si-A-lek-san-der-So-vél“ je zlogovala in mu kazalec desnice boleče uprla ob rebra.

„Aleksander Sové?“ je nejeverno ponovil. „Saj ta je že šest let...“

Viktor Sové je strmel v daljavo. Nato se je sunkovito obrnil k dekletu:

„Kako se imenuješ?“

„Valerija!“

ISTI TRENUTEK V LETU 2042

„Vašemu kretenu tamle not,“ se je Robert Sové zadrl nad krhko svetlolesko za pisalno mizo in s palcem desnice pokazal za svoj hrbet, na vrata, ki jih je bil ravnokar zaloputnil, „povejte, da sem opravil z njimi! Za vselej! Razumeli?“

ISTI TRENUTEK V LETU 1994

Mislím — torej sem. A če ne mislim? Me ni? Ali so rože? Ali je zemlja? Ali je zrak? Če ne mislim — me ni? Ali je vesolje?

Brezmejní, utripajoči možgani — vesolje. Ali sem vesolje? Če

„Poslušaj, Valerija! Nekaj pomembnega ti moram zaupati,“ je negotovo začel.

Valerija je močkala.

„Jaz... Moje telo je Aleksander. To je Aleksandrovo telo! Le duša, psiha ali ego, je moja. Razumeš?“

Valerija, ki ni razumela ničesar, je avtomatično prikimala.

ISTI TRENUTEK V LETU 2044

Aleksander je začuden strmel v Borisa. „To okolje, to nenavadno okolje. Saj to ni park.“

„Kje?... Kaj?...“ je slednjič izjecljal.

„Kaj praviš?“ je tiho vprašal Boris in stopil za korak proti Aleksandru.

„Kaj... lovím... ribe?“ je bedasto vprašal in odložil ribiški pribor na zeleno travo.

vesolje ne misli a jaz mislim in sva oba... torej sem vesolje...

Če ne mislim — me ni. A če se nenadoma zbudim... in mislim... potem sem?... pa čeprav me prej ni bilo?...

Ali so rože? Ali je zemlja? Ali je zrak?...

NEKAJ RELATIVNIH TRENUTKOV KASNEJE V ISTEM TRENUTKU LETA 2144

Pierre je dogo listal po imeniku. Slednjič je zavrtel številčnico. Izklopil je sliko. Kako naj ji gleda v oči? Ves čas njenega pogovora bo ekran ostal temen. Le slišala bosta drug drugega. „Prosim.“ „Vaš mož, gospa Sové...“

ISTI TRENUTEK V LETU 2094

Aleksander in Valerija sta se leta 2096 poročila. Prva leta

zakona so bila prava mora. Aleksander je neprestano sanjal o časovnih strojih in vrnitvi v prihodnost. V kletnih prostorih njune hiše je izdelal nenavadno, ogromno kovinsko skulpturo, za katero je bil trdno prepričan da je časovni stroj.

Leta 2097 se jima je rodil sin. Aleksander je bil nepopustljiv in tako sta ga krstila za Viktorja.

Po otrokovem rojstvu se je Aleksandrovo duševno stanje bistveno izboljšalo. Z veliko vnemo se je posvetil pisarnju znanstveno-fantastične literature. V svojem najuspešnejšem delu „Pot brez povratka“ je prepričljivo prikazal pustolovščine časovnega potnika, ki mu je onemogočena vrnitev v njegov čas.

Umrí je v petinšestdesetem letu starosti za levkemijo.

ISTI TRENUTEK V LETU 2044

EPILOG

Arthur Sové je odrasel in dočakal starost trinosemdesetih let. Vse svoje dolgo življenje je bil samotar in čudak.

S svojo trindvajset let mlajšo ženo, ki je daleč naokrog slovela po svoji grdoti in bolezenskem nagnjenju do prisvajanja tuje imovine (Arthur ni nikoli uporabil besedo ‚tatica‘ ali ‚kleptemanka‘), je tiho in osamljeno živel v razpadajoči predmestni vili.

ISTI TRENUTEK V LETU 2042

EPILOG

Robert Sové se je vrnil na svojo podeželsko kmetijo. O Janu Stevsonu ni nikoli več slišal.

Skrbelo ga je zdravje dvanajstletnega Arthurja, ki je postal močječ in vase zaprt. Takrat je menil, da je njegovo vedenje prehodnega značaja, povezano pač z razvojem mladega človeka.

Štirinajst let pozneje je bilo prepozno. Psihíater je le žalostno skomignil z rameni in močje spravlil svoj honorar.

Robert je svojemu sinu v Marseju kupil manjšo hišo, kjer se je le-ta nastanil. Med očetom in sinom so se s tem prekinile vse zveze.

ISTI TRENUTEK V LETU 1994

Mislím — torej sem. A če ne mislim? Me ni? Ali so rože? Ali je zemlja? Ali je zrak? Če ne mislim — me ni? Ali je vesolje? Kako naj bom brezmejno, večno vesolje, ko mi je komaj dvanajst let?... a če se nenadoma zbudim... in mislim... potem sem?... pa čeprav ne vem kje in kako?...

Odložím polo in gledam v daljavo.

Nato sežem po videofonu in imeniku. Počasi vtipkam številko.

Motno steklo videofona postane svetlo in prosojno.

„Mestna knjižnica,“ začebnja prikupna ženska glava na monitorju.

„Ali si lahko izposodim knjigo ‚Pot brez povratka‘... Če se ne motim, je avtor Aleksander Sové,“ pristavim nesigurno.

„Samo trenutek prosim.“

Več kot minuto strmim v prazno, migetajočo modrino ozadja, nato se pojavi glava in glas:

„Zahtevano knjigo imamo. Smem prositi za vaš naslov?“ me vpraša in hitro pristavi, ko opazi moj začuden izraz, „da vam dostavimo izvod.“

„Ne, hvala,“ odklonim, „res hvala.“

Predno mi lahko odgovori prekinem zvazo.

Na ozek, bel, nepotiskan rob časnika si zabeležim številke 1, 2, 3, 4 in številko ena dvakrat odključkam.

„Informativni center, želite,“ se po dveh brezuspešnih klicih oglasi nizek moški glas.

„Kako da ni slike?“ se čudim in vrtim gumbe videofona.

„Info-center je meddržavna organizacija in kot takšna zaposluje na manj pomembnih delovnih mestih pretežno invalide in mutante druge do tretje stopnje,“ zadržda glas iz črnine.

„Oprostite,“ zamrmram in hitro nadaljujem, „okrog leta 2058 je mož po imenu Robert Sové kupil enostanovanjsko hišo v Marseju. Ali mi lahko poveste, če sem pravilno informiran?“

„Podrobnejših podatkov nimate?“

„Ne. Le... trenutek... Robert Sové se je rodil 2008. in umrl 2070. leta. To je vse, kar vem.“

„Zadostovalo bo. Prosim, če mi poveste vašo številko.“

Poklicali vas bomo čez kakšno uro.“

Zdikiram številko in prekinem zvazo.

Na fakulteti kjer bi naj Viktor Sové sestavil svoj časovni stroj, ga ne poznajo.

„Dr. Viktor Sové,“ mi slednjič, po neštetihih klicih na najrazličnejše naslove, uslužbenka sporoči veselo novico, „je pred dvema tednoma vložil prošnjo za finančno podporo za svoj projekt. Obenem prosi, da mu omogočimo delo v naših laboratorijih.“

„Ste prošnji ugodili?“

„Ne vem. Svet fakultete bo zasedal prihodnji teden.“

„Hvala.“ Dvakrat odključkam številko dve.

Tricetrt ure pozneje kliče Info-center. Seveda spet ni slike. Razdražen sem in vsaka še tako nepomembna malenkost me jezi.

„Vaša informacija je točna,“ poroča uslužbenec kratko in jedmato. „Robert Sové je leta 2057 kupil enonadstropno stanovanjsko hišo v Marseju, ki jo je še

istega leta podaril svojemu sinu Arthurju. Ali vas zanimajo podrobnosti?“

„Ne,“ odklimam, „le še za nadaljno informacijo bi prosil.“

Zanimam se za očeta Roberta Sovéja. Ali me lahko informirate?“

„Osnovne podatke ali celoten življenjepis?“

„Osnovni podatki bi popolnoma zadostovali.“

„Ker gre za osebne podatke, ne bo trajalo dolgo,“ me pouči, „lahko počakate kar pri sprejemniku.“

Dvakrat odključkam številko tri, ne da bi odmaknil pogled od črnine ekrana. Kakor da bi upal na čudež, da se bo temna zavesa nenadoma predelila in zagledal bom... Kaj?

„Oprostite,“ pravi glas in črni zastor ne postane niti za odtenek svetlejši, „toda o izvoru rodbine Sové ne smemo dajati podatkov.“

„Zadeva je nadvse pomembna,“ vztrajam.

„Info-tajna druge stopnje. Žal.“

„Potrebujem podatek in to takoj!“ zarjovem razdraženo.

„Žal vam ne smem dati podatkov...“

„Ali res ni načina, da bi zvedel, kar me zanima?“ izdavam, ko se nekoliko pomirim.

„Z uradno dovolilnico. In samo z uradno dovolilnico druge stopnje.“

Prekinem zvazo in pokličem svojega prijatelja v Moskvi.

Včasih so človeku dobri prijatelji res nadvse potrebni.

In če so dobri prijatelji še na visokih položajih...

„Halo, Nikolaj!“ Ha, fant si je pustil rasti brke. In zredil se je tudi...

Ne krožim dolgo okrog vrate kaše. Kar hitro preidem na jedro problema: „... in ti idi, namesto da mi sporočijo, kar me zanima, veš kaj napravijo?“

Info-tajna druge stopnje!

Potrebujete vladno dovolilnico druge stopnje...“

Nikolaj zažvižga skozi svoje goste, črne brke.

„V osje gnezdo drazaš,“ mi smehljuje zatrdi. „Druga stopnja. To je prekleto tajno.“

Bom videl, kaj lahko storim.“

„Ali mi ti ne bi mogel...?“ poln upanja vprašam.

Odklima. „Jaz sem stopnja štiri. Obažlujem.“

„Glavni v obrambi in le četrti stopnja,“ vzkliknem.

„Le kaj pri hudiču je tajnost prve stopnje?“

Nikolaj se nagne proti kameri, da jasno razločim vsako kocino njegovih brk in skomigne z rameni.

„Ne skrbi,“ zašepče, „zveze imam. Čim kaj zvem, te pokličem.“

Sekunde so minute, minute ure. Ko bi ne bil intelektualec, bi vas čas presedel pred videofonom. Nesposoben, da se premaknem bi ko uročen strmel v temni monitor in nestrpno čakal Nikolajev poziv. Čas prevdarneje uporabim. Po sobi korakam gor in dol in si grizem nohte. Ko ni več kaj gristi, preidem na členke prstov.

Sekunde so minute, minute ure. Končno . . .

„Kaj si zvedel?“ ga napadem, še preden se slika umiri.

„Da Robert Sové nima prednikov.“

„Nima prednikov? In kdo mu je oče?“

„Ime darovalca in darovalke ni znano . . .“

„Kakšnega darovalca?“ se čudim.

„Nekdo je vendar moral darovati celice. Veš, moški in ženska imata določene organe, ki služijo . . .“

„Hvala,“ ga prekinem, „mi je znano.“

„Skratka, semančice so bile podvržene neštetim genetskim spremembam, tako da je popolnoma nepomembno, kdo je bil darovalec. Sin je očetu prav toliko podoben, kot ti meni. Tudi celice ženske darovalke so ustrezno mutirale.“

„Neprestano govoriš o darovalcu, darovalki. Ne razumem, da . . .“

„Uradno sta res darovalca.“

Bil je vladni projekt. Določili so ju. Misliš, da sta lahko izbirala ali postavljala pogoje? Toliko . . . no, saj si to hotel vedeti, ne?“

„Da. Hvala, Nikolaj.“ Brki zbledijo, zveza je prekinjena.

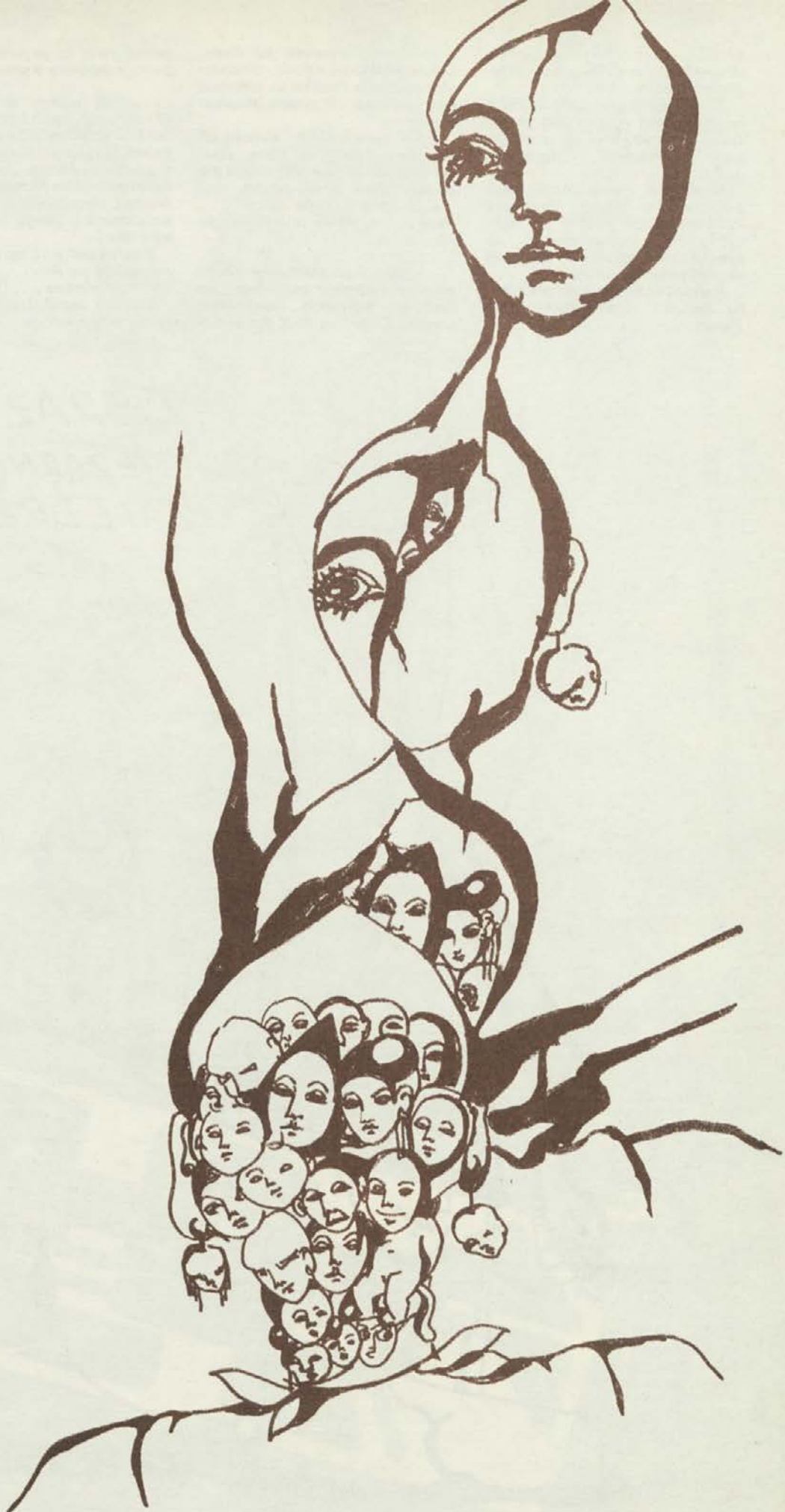
Dvakrat odključkam številko štiri. Mozaik je sestavljen. Slika sestoji iz štirih temeljnih kamnov.

Dolgo negibno sedim v stolu in razmišljam. Brez dvoma.

Majhna, smešna prikazen, tisti Krüger, ki se je nepovabljen pojavil sredi moje dnevne sobe, me je hotel posvariti. Svaril je in zahteval. Odločiti se moram.

Ali lahko izbiram?

Stečem na podstrešje, kjer pograbim staro, zaprašeno

sekiro iz časov, ko so ljudje še z drvmi kurili in zdrvim po nešte-
tih stopnicah v klet.

Za trenutek pomišljam, seki-
ro dvignjeno visoko nad glavo.
Nato z vso močjo zamah-
nem . . . ponovno . . . in še . . .
in še . . .

Kovinska konstrukcija joči
pod težkimi udarci. Zverženi
kosi pločevine padajo po tleh.
Občutljivi instrumenti se
prasketaje zdrobe. Stekleni
drobci pršijo po prostoru.

Kakor blazen točnem po kovni.
Znova . . . In znova . . . In
znova . . .

Ne bomo potovali po času.
Udarec. Jetniki v času. Udarec.
Vse teorije o času so se sesule v
nič. Udarec. V enem samem
trenutku.

Sem zamahnil sto, dvesto ali
desettisočkrat? Ne vem. Znoj
mi v drobnih potokih curi po
obrazu. Dlani imam potne.

Časovnega stroja ni več . . .
Pred mano, na kamnitih tleh go-
rijo načrti . . .

. . . Nekoč so bili v majhni hiši
nekega inženjerja spravljeni na-
črti za izgradnjo časovnega
stroja. Še pet ali šest dni in ča-

sovni stroj bi popeljal svojega
prvega potnika v preteklost . . .

. . . „Veš, mama,“ bi ji dejal, če
bi mi danes, tako kot takrat, ko
sem bil neskončno majhen — in
krhek, pripovedovala pravljico
o Janku in Metki, „veš, mama,
čarovnic, vil in škratov ni. So le
majhni, sivo-modri možiči, ki se
nenadoma pojavijo sredi dneve-
ne sobe . . .“

Zdaj ni več pot, so le solze, ki
mi polzijo po licu . . . Le solze —
slane in vlažne . . . Čprav . . .
Ali lahko izgubiš nekaj, česar
nikoli nisi imel?

V poznih večernih urah, ko
zamre ropot avtomobilov, ko
skozl odprto okno opazujem,
kako v sivih hišah na drugi stra-
ni ceste druga za drugo ugašajo
luči, ko srebrna mesečeva sve-
tloba slika dolge, grozljive sen-
ce po stenah spalnice, sedim
vzravnan v postelji in si vsak ve-
čer postavim isto vprašanje . . .
Odgovor nanj je skrit v času.
Resnica je le ona. Pravilen od-
govor je en sam.

Kako bi naj Krüger drugače
vedel, da bo Viktor Sové čez
dve leti prčel z gradnjo svojega
časovnega stroja.

OBRAZI -
- LITERARNA PRILOGA
KATEDRE

UREDILA JASNA KUNSTEK
OPREMILA NATAŠA SAMASTUR